

Marian Husken

MISDAAD EN LIEFDE

Daten en relaties op de grens tussen
boven- en onderwereld

Uitgeverij Balans

Copyright © 2025, Marian Husken/Uitgeverij Balans, Amsterdam

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd bestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Tekst- en datamining van (delen van) deze uitgave is uitdrukkelijk niet toegestaan.

Omslag Bloemendaal & Dekkers
Omslagbeeld Bloemendaal & Dekkers/iStock
Auteursfoto Jerome de Lint
Boekverzorging Michel Wassenaar, Perfect Service
Druk Wilco

ISBN 978 94 638 2404 0

NUR 740

www.uitgeverijbalans.nl

 [instagram.com/uitgeverijbalans](https://www.instagram.com/uitgeverijbalans)

 [linkedin.com/company/uitgeverij-balans](https://www.linkedin.com/company/uitgeverij-balans)

 uitgeverijbalans.nl/nieuwsbrief

Inhoud

Vooraf 7

Op zoek naar love story's

1. **Kabouterpost in een sleutelkluis** 15
Uit liefde voor je partner de misdaad in
2. **Bonnie en Clyde in de polder** 33
Hand in hand de harde criminaliteit in
3. **Twee vermoorde Hells Angels** 56
De risico's van een geliefde in criminele kring
4. **Godmother?** 81
Hoe de geliefde van een crimineel werd veroordeeld als lid van zijn bende
5. **Die verdomde prikkels** 96
Een echtgenote die gebukt gaat onder het leven van haar partner
6. **All in the family** 113
Trouwen als criminele carrièrestap
7. **Een vrouwenversierder: waar leidt dat toe** 144
Hoe vind je vanuit de onderwereld een partner in de liefde?
8. **Een golddigger of een echte geliefde?** 175
De vrouw met twee mannen in haar leven

9. **Meisjes uit andere kringen** 196
De liefde van een ‘kamper’
10. **Stand by your man** 220
Samen in de misdaad – of toch echt niet?
11. **De rechtenstudente schrijft een brief** 248
Liefde en geloof in de onschuld van een veroordeelde partner
12. **Daten voor gedetineerden** 274
Kun je door liefde uit de misdaad stappen?
13. **Trouwen in de gevangenis** 296
Een karig jawoord in de cel
14. **Een punt zetten achter de liefde** 314
Bij elkaar blijven tot de dood erop volgt?
- Tot slot** 339
Vooroordelen en gevoelens
- Dank** 347
Eindnoten 349

Vooraf

Op zoek naar love story's

‘Hé, Marian, we hebben het steeds over mijn proces, maar wat als ik daarna vrijkom? Door wie zal ik me laten ophalen? Door mijn vrouw? Of door mijn vriendin? Ik moet straks echt kiezen tussen die twee.’

De rijke hasjbaron die ik in de jaren negentig sprak, was bang voor een heftige confrontatie tussen zijn liefde en de moeder van zijn kinderen bij de uitgang van de penitentiaire inrichting waarin hij gedetineerd zat. Het viel niet uit te sluiten. Gevoelens in de liefde zijn soms sterker dan je kunt inschatten.

Ook nu behoort zo'n catfight bij de gevangenispoort als iemands straf erop zit tot de mogelijkheden. Zulke – maar dan verzonnen – scènes kom je tegen in clips op YouTube of in de crimedrama's op de streamingdiensten en in films. Je ziet flamboyante bitches die elkaar te lijf gaan om een gangster met veel doekoe (geld) naar hun huis te kunnen sleuren.

Het lijkt erop dat de scriptschrijvers dus gehaaid gebruiken van de alledaagse werkelijkheid in een leven waarin de criminaliteit een rol speelt en iemands hart op hol slaat. Hoe groot is die dosis fantasie? Wat weten we eigenlijk echt van minnaars en minnaressen en liefdeskoppels uit de criminele kring? En wat specifieker, wat weten we van de serieuze

liefde in de georganiseerde misdaad – waarin men zich bezighoudt met drugs en andere illegale handel of smokkel en maffiapraktijken, zoals afpersing en moord?

Kort gezegd: niet veel.

Stereotypen

Door de vele en soms jarenlange criminologische studies zijn we op de hoogte van de achtergronden van vooral gedetineerden. Er zijn ook op dit vlak sociologische onderzoeken geweest. Maar in de meeste studies was de aandacht voor het specifieke dagelijkse liefdesleven van deze personen gering.¹ Overigens valt een crimineel die niet in het zicht komt van justitie daar al helemaal buiten.

We worden wel dagelijks overspoeld met stereotypen over zulke ‘foute’ mannen en hun liefdespartners. De fantasie over de ‘onderwereldtypes’ wordt aangewakkerd door de crime-fictie over de wilde romantiek en stomende seks tussen geile gangsters en hun voluptueuze liefjes. Het is allemaal te zien op het witte doek en op televisie, en te lezen in thrillers en romans. De helden wonen in extravagante lofts, *beach houses* of riante villa’s en bezoeken in hun snelle SUV’s, met een duur horloge om de pols de overdadige drank- en drugsfeesten.

De vraag is: in hoeverre benadert deze dark glamour-fantasie nu de werkelijkheid? Hoe ver staat dat criminele filmleven af van het bestaan van liefdespartners in misdaadkringen?

Fictiescripts zoomen in op de extatische pieken en diepe dalen in spannende carrières van veelal drugsbazen en hun geliefden. Dat alles biedt het beeld van *living in the fast lane*. Het lijkt dus een snel en enerverend bestaan. Een leven van vooral mannen onder elkaar en vrouwen die niets te klagen lijken te hebben, want ze baden in weelde.

Veel mensen zijn daardoor nieuwgierig naar wie zich be-

geeft op de vermeende grens tussen de duistere onderwereld en de nette samenleving. Ze gaan ervan uit dat die mannen en vrouwen een spannender leven leiden dan zijzelf. En als het om de liefde gaat maakt de verbeeldingskracht daarbij overuren. Dat merkte ik als ik iemand vertelde over mijn plan om een boek te schrijven over misdaad en liefde.

Wie doet wie na?

Ik ben nu 35 jaar misdaadjournalist, de laatste jaren maak ik podcasts waarvoor ik ook onderzoek deed. Ik schreef Nederlandse *true crime* boeken waarvoor ik criminelen heb geïnterviewd – mannen, en soms ook hun partners, uit de georganiseerde misdaad. Toen ging het nog niet over de liefde, maar alleen over de illegale business. Wat me daarbij opviel was dat mannen zich soms gedroegen alsof ze de hoofdrol speelden in een film of dramaserie. Dat deden ze zelfs beter dan de acteur zelf. Mink K. bijvoorbeeld speelde met veel pathos Tony Montano (Al Pacino) uit de klassieker *Scarface* om zijn bewuste keuze voor de criminaliteit te duiden. ‘Crimineel’ bleek voor hem – net als voor de filmheld – een geuzennaam. Ook anderen strooien rond met de oneliners van godfathers en andere misdaadhelden van het witte doek of uit de streamingdiensten om indruk te maken.

Omgekeerd zag ik ook dat de fantasie heel dicht tegen de werkelijkheid aan kan schuren. Een werkelijkheid waarover ik vaak wat opving in de rechtszalen: spannende verhalen over drugshandel in bijvoorbeeld Zuid-Nederland. Met een stevige dosis meer geweld erin zie ik die smokkelavonturen terugkeren in de succesvolle dramaseries en de films over Ferry Bouman. Hoofdrolspeler Frank Lammers zette de Brabantse boef Bouman zo levensecht neer dat een ex-drugsbaron, Janus van Wesenbeek, nu claimt dat de kunst zijn leven heeft

‘gestolen’. Daar heeft hij last van, de mensen zijn nu bang voor hem, terwijl hij niet gewelddadig is, zegt hij. En in *Misdaad en Liefde* stelt hij dat dat ook geldt voor de keuze die hij maakte in de liefde: ‘Ik koos voor een meisje uit andere kringen, deze “Ferry” ook. Dat is toch niet normaal.’

Kortom, de werkelijkheid lijkt dus op de kunst en omgekeerd. Het is overigens een bekend fenomeen in de criminologie en filosofie. Dat verschijnsel heet ‘*art imitating life*’. En als het andersom is, wordt gesproken over ‘*life imitating art*’. Alleen wat was er nu eerst? Wie doet wie na?

Samen met criminoloog Frank Bovenkerk deed ik er jaren geleden al onderzoek naar.² Onze vraag luidde: wat is het effect van dit fenomeen op het dagelijks bestaan in de misdaad? We achterhaalden dat inderdaad veel misdadigers de verzonnen karakters uit de georganiseerde misdaad in de filmwereld tot voorbeeld namen. We keken daarbij naar hun zaken en hun *dinner parties*, maar niet naar de liefde in hun criminele kringen.

De Italiaanse journalist Roberto Saviano, die wereldberoemd is door zijn onthullingen over de maffia, zei hierover jaren later in 2010 in een interview op de BBC hetzelfde: ‘Iedereen denkt dat cinema de misdaad imiteert, maar in werkelijkheid is het de misdaad die de cinema imiteert.’ Hij voegde daaraan toe: ‘De karakters in de films representeren echt de mythe van de selfmade man.’³

Krikt zo’n filmimago het libido van de kingpin op, vraag ik me dan af, nu ik me verdiep in misdaad en liefde.

In ieder geval wel in de wereld van film en drama, en beeld is nu eenmaal indringend. Door de helden uit klassiekers als *The Godfather*, *Goodfellas* en *Donnie Brasco* en de huidige mafiadons en kartelleiders in recente dramaserieën lijkt het leven in de georganiseerde misdaad vooral blits en euforisch voor

zowel mannen als vrouwen die van dominante mannen houden. Wie als tiener instapt in het criminele leven denkt dat hij zich begeeft op de supersonische snelweg naar rijkdom. Met geld krijg je respect en macht. Zo kan je krijgen wat je wil hebben: huizen, dure auto's, zeewaardige jachten en natuurlijk de liefde van mooie vrouwen. Vrouwen, want hetero is nog altijd de norm in criminele kringen. En die vrouwen horen in de eerste plaats gewillig te zijn.

Van de fantasie ga ik nu naar de werkelijkheid: naar de kille feiten. Wat zeggen die?

De mannelijke criminelen laten zich anno nu inderdaad nog steeds niet de kaas van het brood eten. Dat maakt recent wetenschappelijk onderzoek aan de hand van de cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek duidelijk. Zij zijn in de meerderheid als het gaat om de georganiseerde misdaad. Al lijkt het erop dat het glazen plafond in de onderwereld soms toch een barst gaat vertonen, getuige de meldingen van *lady gangsters* op de internationale opsporingslijsten van Interpol vanaf 2019.⁴ Maar van een doorbraak van topvrouwen in de misdaad is zeker geen sprake. En een transgender blijkt in criminele kringen ook nog een uitzondering.⁵ In de Nederlandse gevangenis zitten in 2025 slechts twee transvrouwen vast.

Van al die stoere kerels en vrije jongens in de georganiseerde criminaliteit worden er maar weinigen een *capo dei capi* die net als de film- en dramahelden zijn dagen in rijkdom slijt. Het menselijk bestaan is weerbarstiger. Boeven sterven vaak jong. kogels maken een voortijdig einde aan hun hectische leven of hun hart begeeft het door de stress in hun misdadig bestaan. Nederland telt ook steeds meer levenslang gestraften en hun maten en concurrenten belanden eveneens langer in de cel, want de straffen zijn steeds hoger geworden, voor steeds ernstiger delicten.⁶

Het lijkt daarbij alsof de misdaad in 2025 steeds meer aantrekt. Er is kennelijk niets dat mannen en vrouwen weerhoudt om hun geluk te beproeven in de criminaliteit. Wat betekent dit alles wat ik tot nu toe heb geschetst voor de romances die zich afspelen op de grens van onder- en bovenwereld?

Het is een platitude – maar een crimineel is ook maar gewoon een mens. Dat wordt in de huidige harde tijd van hoge straffen en vergelding wel eens vergeten. Dus hij of zij kan ineens stapelverliefd worden of naarstig op zoek zijn naar een nieuwe date. Of gewoon een fijn huwelijk en een gezin hebben naast alle bloedstollende en spannende besognes in de misdaad.

Welke rol speelt de misdaad in zulke relaties? Levert dit de gefantaseerde crime-romantiek op, of is de werkelijkheid toch wat schraler?

Zoektocht

Ik heb veel vragen over de serieuze liefde in misdaadkringen: waarom kiest iemand – soms tegen beter weten in – voor een criminele partner? Wordt die man of vrouw geprikkeld door zijn of haar ‘slechtheid’? Is het de hoop op een spannend bestaan zoals in de film? Of ben je overtuigd van zijn of haar onschuld? Leef je als minnares met de hoop dat je jouw criminele vent weer op het rechte pad krijgt?

En ook: besef je als vrouw uit de bovenwereld dat je gevaar kunt lopen als je het liefje van een gangster wordt? Als je als drugsbaron kiest voor een meisje uit niet-criminele kring, houd je dan rekening met de consequenties ervan voor jouw carrière in de onderwereld? Hoe weersta je dan de prikkels uit het criminele milieu?

Niet alle criminelen blijven een leven lang op vrije voeten. Daarom wil ik ook weten: is er na de misdaad nog liefde? Wat

doet het met je als jouw lieve schat in de cel belandt? Wacht je op hem of haar? Hoe houd je het vol als *'prisonbabe'*? Criminologen en pedagogen hebben door onderzoek ooit vastgesteld dat jonge misdadigers weer op het rechte pad kunnen komen door werk en woning. En daar hoort dan ook nog een nieuwe liefde bij. Zorgt die liefde echt voor een ommekeer in zo'n crimineel leven?

Ik las daarom dikke true crime biografieën en spitte straf-dossiers uit. Ik zat jarenlang bij rechtszaken, maar de echte verhalen hoor je pas als je de minnaars, de minnaressen en de stellen zelf vragen kunt stellen. Ik heb daarom dus ook bij henzelf thuis aangeklopt of heb ze in de gevangenis bezocht.

In *Misdaad en Liefde* neem ik je mee op deze spannende zoektocht naar love story's op de vermeende grens van onder- en bovenwereld.

1.

Kabouterpost in een sleutelkluis

Uit liefde voor je partner de misdaad in

Wie in de opsporing werkt, zal niet snel de keuze maken voor een criminele partner. Een kwestie van andere normen, een andere moraal. Maar agenten of officieren van justitie hebben soms eenzelfde achtergrond als de criminelen die ze moeten aanpakken. 'Als je een voormalig buurmeisje tegenkomt, kijk je echt niet de andere kant op,' zei een politiechef onlangs nog tegen mij. 'En als bij haar de tranen over de wangen stromen omdat net haar criminele vent is vermoord, dan ga je even een bakkie met haar doen. Gewoon in een café om de hoek, zodat ze haar hart kan uitstorten.'

Hij vond: je blijft een mens, je biedt een schouder aan. En nee, daarmee ging hij niet over de schreef. Na een lange carrière ging deze politieman recent eervol met pensioen.

Maar binnen de opsporing werken ook mannen en vrouwen die – tegen beter weten in – uit liefde wel verder gaan. Zoals Michel.

Het is hartje zomer, 22 augustus 2023. Michel en Linda liggen in bed. Zij is nog maar net ontslagen uit het ziekenhuis, waar ze een maand eerder plotseling terechtkwam. Ze weet nu dat ze een ernstige hartaandoening heeft, wat inhoudt dat ze mogelijk niet erg oud zal worden. Linda, later: 'Heel heftig was